

Foto: TORBEN STROYER

MICHAEL Abildgaard Pedersen et irritationsmoment for forfalskere: Han holder foredrag for politiet, om hvordan de genkender forfalskede dokumenter.

Let at forfalske dokumenter

Moderne teknologi gør det lettere og lettere at forfalske straffeattester, pas og billetter. Danmark er langt bagud i forebyggelsen, mener forfatter til bog om, hvordan man forebygger forfalskning.

SVINDEL

AF HELLE VINCENTZ

Straffeattesten bliver knaldet i bordet. "Det er sgu da utroligt," udbryster Michael Abildgaard Pedersen, mens han hamrer på det forsvarsløse A4-ark. Michael Abildgaard Pedersen, lektor på Den Grafiske Højskole, har hentet sin egen straffeattest hos politiet. Den provokerer ham tilsyneladende.

"Den er printet skævt ud, og den er skrevet med en skrifttype, enhver kunne finde i et word-program. Det er så let som ingenting at lave en ny udgave af en straffeattest, hvis man havde brug for det," siger han.

Og straffeattester er langt fra ene om at udgøre problemet. Ifølge Michael Abildgaard Pedersen, forfatter til bogen *Kopisikring af tryksager*, er Danmark markant dårligere end lande, vi normalt sammenligner os

med, til at sikre os mod forfalskneri. Det er simpelthen for let at få et vellykket resultat, hvis man føler behov for at ændre lidt på de personlige dokumenter.

Eksamensbeviset er et andet eksempel. Michael Abildgaard Pedersen nævner fyren, der ændrede sit snit til 10,7, da han søgte ind på en videregående uddannelse. Den eneste grund til, han blev opdaget, var, at han havde søgt ind året før med et andet gennemsnit - ikke at selve eksamensbeviset så forkert ud.

"Hvis karaktererne er håndskrevne, er det ikke svært at rette et 5-tal til et 6-tal. Og ellers kan man scanne beviset ind og rette det på computeren. Det er meget enkelt," mener Michael Abildgaard Pedersen.

Også de danske pengesedler er for nemme, mener han. I mange andre lande har pengesedler en mere skrigende farve, som er sværere at kopiere, men ikke i Danmark. Så hvis vandmærke og tråde ikke bliver tjekket i en dansk pengeseddel, er det let at bruge en forfalsket.

"Og hvor tit oplever man, at kassedamen i Netto tjekker den pengeseddel, man har betalt med? Aldrig. Når det en sjælden gang sker, bliver man dødfornærmet. I mange andre lande har de

UV-lys, som de kører alle sedler henover, men herhjemme stoler vi på hinanden," fortæller Michael Abildgaard Pedersen.

Det bliver der mindre og mindre grund til, mener han.

Masser af udstyr

Mere end halvdelen af de danske hjem har udstyret til at pynte på straffeattesten eller øge mulighederne for at komme ind på drømmuddannelsen. En scanner, en farveprinter og en computer er, hvad der behøves.

"Inden for de seneste 10 år det blevet muligt for hr. og fru Jensen at lave forfalskede kopier, fordi udstyret er her. Det er bare at trykke på knappen. Det eneste, der står i vejen, er moralen," siger Michael Abildgaard Pedersen.

De danske pas får også et fur. Han fortæller, at USA overvejer at nægte bl.a. danskere indrejsetilladelse, fordi vores pas er så nemme at forfalske. I den nyeste udgave af et dansk pas er billedet lamineret af to stykker plast. Men fryser man passet og varmer det op bagefter,

kan man ifølge Michael Abildgaard Pedersen skille de to plaststykker fra hinanden, skifte billedet ud og rette køn og fødselsdato. Man kan også vælge at skille plastikken ad med en kniv eller skære billedet ud og sætte ny plast på bagsiden.

Sikkerhedsfiduser

Vil man forhindre forfalskninger, er der forskellige sikkerhedsforanstaltninger at vælge imellem. Farvevalget er en mulighed. Alle farvekopimaskiner og farveprintere kan kopiere

de såkaldte CMYK-farver dvs. Cyan (blå), Magenta (rød), Yellow (gul) og Key-color (sort).

Vælger man en anden end CMYK-farverne, f.eks. stærk orange, udelukker man 99,9 pct. af farvekopimaskiner og printere fra at gengive farven korrekt.

Derfor har pengesedler i nogle lande en temmelig hidsig orange farve. En anden mulighed er at lave rosetter, dvs. mønstre med meget fine streger, på papirets baggrund, da de fine streger ikke kan kopieres. På en fransk straffeattest er baggrunden mønstret af fine streger, mens den danske er et helt almindeligt stykke papir, hvilket gør den lettere at kopiere.

Endelig kan man sætte vandmærker eller tråde i papiret. DSB og HT tabte 10 mio. kr. om året på forfalskede månedskort, men har nu mærket kortene med hologrammer og rosetter.

"Vi bliver nødt til at erkende, hvilken vej udviklingen går. Det er fint med tiltro til hinanden, men det er en drømmeverden, og man kan klare meget ved enkle sikkerhedsforanstaltninger," siger Michael Abildgaard Pedersen.

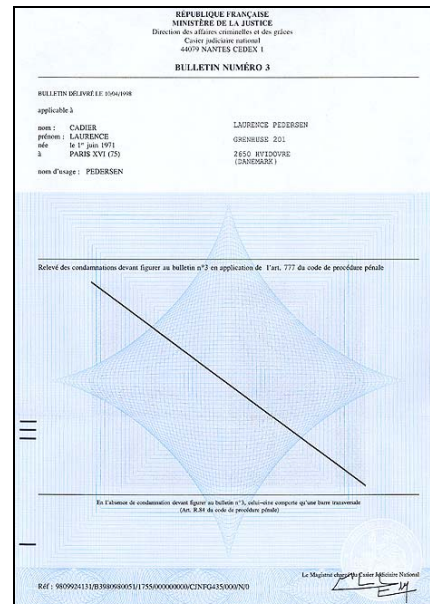

Foto: TORBEN STROYER

EN DANSK straffeattest (tv): Sort laserprint på hvidt kontorpapir. Let at kopiere. Til højre en fransk straffeattest: Sort laserprint på sikkerhedstrykt brevpapir (blå rosetter i baggrunden). Det er ikke svært for en dansker at fremstille en ren straffeattest, hvis man mangler sådan én.